

Begrijpend lezen

Opgavenboekje B8/M8 Vervolg 1

zeker weten

"Een schat van een dier"

Stefanie de Groot over haar KNGF-geleidehond

's-Hertogenbosch – KNGF Geleidehonden leidt honden op voor blinden en slechtzienden. Geleidehonden leiden hun baas veilig door het verkeer. Voordat een geleidehond bij zijn uiteindelijke baas wordt geplaatst, krijgt de hond _____ 1 _____.

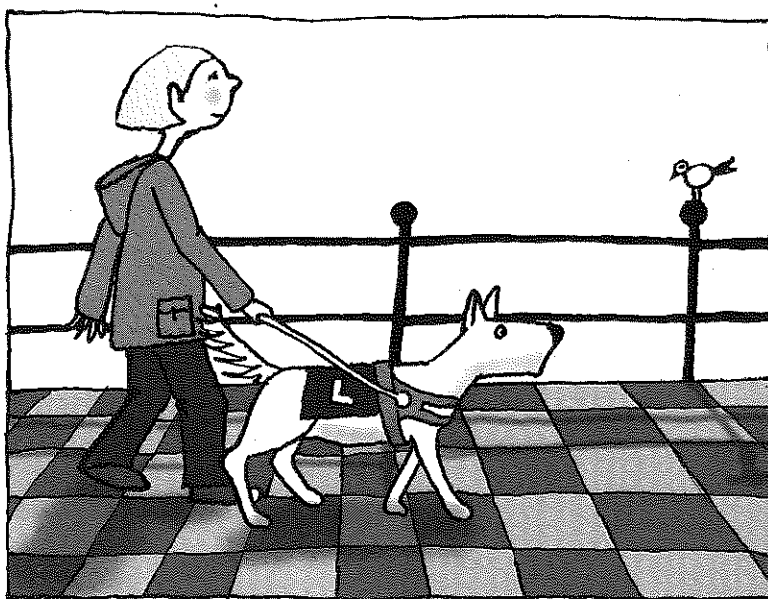
Stefanie de Groot leidt geleidehond Casey op in haar gezin in de wijk Maaspoort in 's-Hertogenbosch. "Het is een schat van een dier", vertelt Stefanie. "Een geleidehond komt als pup in huis en blijft daar ongeveer anderhalf jaar. Daarna wordt hij verder opgeleid door het KNGF. De plaatsing is niet willekeurig. Je moet als gezin _____ 2 _____. Zo moet je wonen in een gebied met andere huizen, mag je geen kinderen hebben die jonger zijn dan vier jaar, en moet je vooral van honden houden en de hond veel aandacht kunnen geven."

Op stap

Zodra Casey het tuigje om krijgt, gaat hij aan het werk. De baas geeft de commando's en Casey zorgt voor een veilige weg naar de plek van bestemming. Om zijn taak goed uit te voeren moet een geleidehond _____ 3 _____. Hij mag zich op straat immers niet laten afleiden door andere zaken, zoals passerende honden of mensen. Verder moet hij zonder problemen van soms volle treinen en bussen gebruik kunnen maken. Stefanie: "Casey leert in ons gezin vooral omgaan met alledaagse dingen. De drukte van de kinderen, regelmatig een uitstapje maken, omgaan met andere dieren en mensen."

Goed werk

"Ik kan iedereen dit van harte aanraden", aldus Stefanie. "Casey heeft onze harten veroverd. Dat hij hierna bij een andere, permanente baas nog veel nuttiger werk zal verrichten, vind ik een prettig vooruitzicht. Je bent niet alleen voor jezelf bezig. _____ 4 _____, die dat echt nodig hebben. Daar doe je het toch voor!"

- 1 Wat past het **best** op plaats 1?
- A een cursus om zijn gedrag te verbeteren
 - B een training voor pasgeboren puppy's bij KNGF Geleidehonden
 - C een uitgebreide keuring van zijn gezondheid
 - D een vooropleiding bij een familie thuis
- 2 Wat past het **best** op plaats 2?
- A aan een aantal voorwaarden voldoen
 - B bereid zijn om dingen op te offeren
 - C niet te hoge eisen stellen
 - D zeer makkelijk zijn
- 3 Wat past het **best** op plaats 3?
- A een duidelijke bestemming hebben
 - B een geduldige baas hebben
 - C een korte riem om hebben
 - D een stabiel karakter hebben
- 4 Wat past het **best** op plaats 4?
- A Bij het KNGF werken vriendelijke mensen
 - B Honden zijn geweldige dieren
 - C Je weet dat je iets goeds doet voor anderen
 - D Mijn kinderen zijn grote hondenliefhebbers

Ga door op de volgende bladzijde.

1 Als de sirene gaat

2 Als de sirene gaat, dreigt er gevaar. Er is dan beslist meer aan
3 de hand dan stank of prikkelende lucht. De sirene waarschuwt
4 alleen mensen in het gebied waar gevaar dreigt. Dat kan in één
5 of meer gemeenten zijn, maar ook alleen in één wijk. Hoort u de
6 waarschuwingssirene, dan is hij dus voor u bedoeld. Het is dan
7 belangrijk dat u weet wat u moet doen.

8 Ga naar binnen

9 Door naar binnen te gaan, loopt u zo min mogelijk gevaar. Dat geldt
10 voor iedereen. Als u buiten aan het werk bent of aan het winkelen:
11 ga zo snel mogelijk het dichtstbijzijnde gebouw binnen, bijvoorbeeld
12 een bedrijf, kantoor, winkel of huis. Kinderen die op school zijn,
13 moeten daar blijven en worden opgevangen door de schoolleiding.
14 Bent u met de auto? Parkeer die dan en ga zo snel mogelijk ergens
15 naar binnen. Kan dat niet, zet dan de auto stil (met de motor en
16 de ventilatie uit) langs de kant van de weg en blijf in de auto. Geef
17 anderen de gelegenheid bij u te schuilen. Ziet u dat anderen de sirene
18 niet opmerken, waarschuw ze dan.

19 Sluit ramen en deuren

20 Een ramp of een zwaar ongeval kan tot gevolg hebben dat er
21 gevaarlijke stoffen in de lucht komen. U kunt zich daartegen
22 beschermen door te schuilen in de woning of een ander gebouw.
23 Sluit ramen, deuren en andere openingen in uw woning. Denk ook
24 aan tussendeuren, roosters, ontluchtingskokers, schuiven, enzovoort.
25 Ga in iedere ruimte na waar buitenlucht naar binnen komt en sluit
26 die openingen af. Zet indien mogelijk de mechanische ventilatie uit
27 (de stekker zit vaak in de meterkast) of zet het systeem op de laagste
28 stand. Plak de afvoer van ventilatie en openingen af (met kranten of
29 plastic).

30 Luister naar de rampenzender

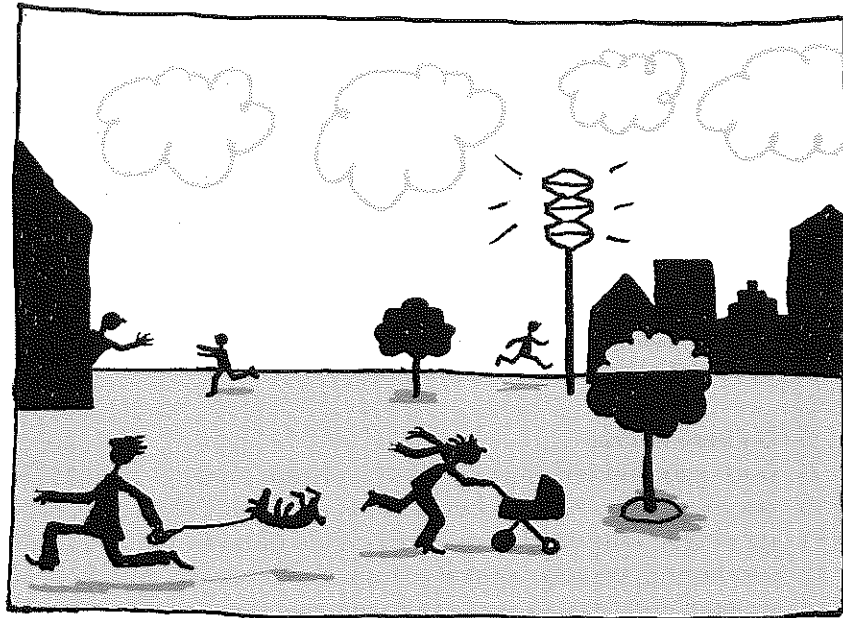
31 Als de sirene gaat, krijgt de regionale radio de rol van officiële
32 rampenzender. Op deze zender hoort u van de overheid wat er aan
33 de hand is en welk gevaar er is. U krijgt hier instructies en adviezen.
34 Volg die instructies en adviezen op. Voor vragen over de sirene kunt u
35 terecht bij de gemeente.

36 Wanneer is het buiten weer veilig?

37 Pas als u op de rampenzender heeft gehoord dat de situatie weer
38 veilig is, kunt u weer naar buiten. Het is niet zo dat als de sirene
39 ophoudt met loeien, de situatie weer veilig is.

40 De sirenetest

41 Uw gemeente test de sirene op elke eerste maandag van de maand
42 om 12.00 uur. U hoeft dan niets te doen.

- 5 Waarom heeft de schrijver deze tekst geschreven?
- A Hij wil de lezers een spannend verhaal over een ramp vertellen.
 - B Hij wil de lezers instructies geven over wat ze moeten doen bij een ramp.
 - C Hij wil de lezers overhalen om zich voor te bereiden op een ramp.
 - D Hij wil de lezers overtuigen van de gevaren van een ramp.
- 6 Lees: *Als ... doen.* (r. 2 t/m 7)
Wat wordt in dit stuk van de tekst **vooral** duidelijk gemaakt?
- A dat de sirene waarschuwt voor gevaar in een bepaald gebied
 - B dat de sirene waarschuwt voor stank en prikkelende lucht
 - C dat bij een ramp iedereen op de hoogte moet zijn van de gevaren
 - D dat bij een ramp niet alleen stank en prikkelende lucht gevaarlijk zijn
- 7 Lees: *Door ... dan.* (r. 9 t/m 18)
Wat wordt in dit stuk van de tekst **vooral** duidelijk gemaakt?
- A Bij een ramp hoeven kinderen niet naar school te gaan.
 - B Bij een ramp is het binnen veiliger dan buiten.
 - C Bij een ramp word je vanzelf gewaarschuwd.
 - D Bij een ramp zijn er speciale opvangplekken in winkels en bedrijven.
- 8 Lees: *Een ... plastic).* (r. 20 t/m 29)
Welke maatregel helpt **niet** om je te beschermen bij een ramp?
- A De deuren op een extra slot doen.
 - B De kieren bij ramen afplakken met plakband.
 - C De stekker uit de afzuigkap halen.
 - D De ventilatieroosters dichtdoen.

Ga door op de volgende bladzijde.

**Let op: Hieronder staat nog een keer de tekst bij opgave 5 t/m 10.
Je hoeft dus niet terug te bladeren.**

1 Als de sirene gaat

2 Als de sirene gaat, dreigt er gevaar. Er is dan beslist meer aan
3 de hand dan stank of prikkelende lucht. De sirene waarschuwt
4 alleen mensen in het gebied waar gevaar dreigt. Dat kan in één
5 of meer gemeenten zijn, maar ook alleen in één wijk. Hoort u de
6 waarschuwingssirene, dan is hij dus voor u bedoeld. Het is dan
7 belangrijk dat u weet wat u moet doen.

8 Ga naar binnen

9 Door naar binnen te gaan, loopt u zo min mogelijk gevaar. Dat geldt
10 voor iedereen. Als u buiten aan het werk bent of aan het winkelen:
11 ga zo snel mogelijk het dichtstbijzijnde gebouw binnen, bijvoorbeeld
12 een bedrijf, kantoor, winkel of huis. Kinderen die op school zijn,
13 moeten daar blijven en worden opgevangen door de schoolleiding.
14 Bent u met de auto? Parkeer die dan en ga zo snel mogelijk ergens
15 naar binnen. Kan dat niet, zet dan de auto stil (met de motor en
16 de ventilatie uit) langs de kant van de weg en blijf in de auto. Geef
17 anderen de gelegenheid bij u te schuilen. Ziet u dat anderen de sirene
18 niet opmerken, waarschuw ze dan.

19 Sluit ramen en deuren

20 Een ramp of een zwaar ongeval kan tot gevolg hebben dat er
21 gevaarlijke stoffen in de lucht komen. U kunt zich daartegen
22 beschermen door te schuilen in de woning of een ander gebouw.
23 Sluit ramen, deuren en andere openingen in uw woning. Denk ook
24 aan tussendeuren, roosters, ontluchtingskokers, schuiven, enzovoort.
25 Ga in iedere ruimte na waar buitenlucht naar binnen komt en sluit
26 die openingen af. Zet indien mogelijk de mechanische ventilatie uit
27 (de stekker zit vaak in de meterkast) of zet het systeem op de laagste
28 stand. Plak de afvoer van ventilatie en openingen af (met kranten of
29 plastic).

30 Luister naar de rampenzender

31 Als de sirene gaat, krijgt de regionale radio de rol van officiële
32 rampenzender. Op deze zender hoort u van de overheid wat er aan
33 de hand is en welk gevaar er is. U krijgt hier instructies en adviezen.
34 Volg die instructies en adviezen op. Voor vragen over de sirene kunt u
35 terecht bij de gemeente.

36 Wanneer is het buiten weer veilig?

37 Pas als u op de rampenzender heeft gehoord dat de situatie weer
38 veilig is, kunt u weer naar buiten. Het is niet zo dat als de sirene
39 ophoudt met loeien, de situatie weer veilig is.

40 De sirenetest

41 Uw gemeente test de sirene op elke eerste maandag van de maand
42 om 12.00 uur. U hoeft dan niets te doen.

9 Lees: *Als ... gemeente.* (r. 31 t/m 35)
In welke zin geeft de schrijver een dwingend advies?

- A** In: Op ... is. (r. 32 en 33)
- B** In: U ... adviezen. (r. 33)
- C** In: Volg ... op. (r. 34)
- D** In: Voor ... gemeente. (r. 34 en 35)

10 Welke zin is waar volgens deze tekst?

- A** Als de sirene loeit, dreigt er altijd gevaar.
- B** De sirene geeft aan wanneer het weer veilig is.
- C** Het is pas veilig als de overheid dit op de radio meldt.
- D** Ook als de gemeente de sirene test, moet je naar binnen gaan.

Ga door op de volgende bladzijde.

1 Rare ruzie

2 "Wat hadden we nou afgesproken?", vroeg Vera's moeder onder het
3 eten. Vera kauwde stug door.
4 "We hadden afgesproken," ging haar moeder verder, "dat jij je kamer
5 nou eindelijk eens op zou ruimen, want het is een bende en dat
6 accepteer ik niet."
7 "We hebben niks afgesproken", zei Vera nog met halfvolle mond.
8 "Je zei dat mijn kamer opgeruimd moest worden. Dat is geen afspraak
9 maar een keihard bevel. En daar heb ik toevallig geen zin in."
10 "Maar zoals het nu is, kan het toch niet verdergaan?", zeurde haar
11 moeder door. "In zo'n troep kun je toch niet leven en je huiswerk
12 maken?"
13 "Dat bepaal ik zelf wel", zei Vera.
14 "Daar heb jij toch ook last van? Dat je je spullen en je boeken niet
15 meer kunt vinden in die puinzooi? Je Harry Potterboek bijvoorbeeld,
16 dat is nergens te vinden en ..."
17 "Harry Potter ligt in de vensterbank," zei Vera snel, "onder mijn roze
18 sokken. Ik weet heus de weg wel in mijn eigen hok, zolang jullie je er
19 niet mee bemoeien, hoor." Twee weken geleden had haar vader haar
20 kamer nog mooi behangen.
21 Vera's vader ruimde de borden alvast af zonder iets te zeggen.
22 "Wat heb je toch de laatste tijd?", begon haar moeder nu. "Vroeger
23 was er nog redelijk met je te praten. Maar nu je volwassen begint te
24 worden, ga je je steeds onvolwassener gedragen."
25 Tsja, wist Vera veel? Het kwam de laatste tijd steeds vaker voor dat
26 ze ruzie met haar ouders kreeg. Maar dat kon zij toch niet helpen?
27 Ze zeiden altijd dat je op de nieuwe school moest leren van je af te
28 bijten, maar als je dat thuis deed, mocht het opeens niet meer.
29 Dat was toch te gek voor woorden?
30 Haar vader haalde de toetjes uit de ijskast. "Ach Pauline," zei hij,
31 "weet je wat het is? Dat kind moet gewoon een beetje wennen nu ze
32 aan het puberen is. Een beetje gedoe hoort daar gewoon bij. Leuk is
33 het niet, maar het is niet anders."
34 "Begin jij nou ook al, Karel?", zei haar moeder kwaad.
35 "Ik wou alleen maar zeggen," zei haar vader, "dat ik ..."
36 "Bemoei je er niet mee!", riep Vera. "Dit is iets tussen mama en mij."
37 "Sorry hoor," zei haar vader weer, "ik wou alleen maar zeggen dat ..."
38 "Jou wordt niets gevraagd!", zei Vera beslist.
39 Nog nooit had ze hem zo verbluft zien kijken. Hij liet bijna haar toetje
40 uit zijn handen glijden. Hij keek naar zijn vrouw. Die kreeg spontaan
41 de slappe lach. "Jou wordt niets gevraagd, zegt ze. Hoe komt ze erop!
42 Die moet ik onthouden! Jou wordt niets gevraagd!" Ze kwam haast
43 niet meer bij van het lachen.
44 Vera zat er een beetje onhandig bij. Zo grappig was ze nou ook weer
45 niet geweest, of had ze nu iets stoms gezegd? Maar haar moeder
46 sloeg een arm om haar heen. "Je bent heus een schat", zei ze.
47 "Echt waar. Je bent alleen een beetje aan het veranderen. Geeft niet.
48 Moet kunnen. Komt allemaal goed."

- 11 Hoe wordt de ruzie opgelost?
- A Vader en moeder praten de ruzie uit.
 - B Vader maakt afspraken met Vera en moeder.
 - C Vera belooft dat ze zich volwassener gaat gedragen.
 - D Dat wordt niet duidelijk gemaakt in de tekst.
- 12 Lees: *Ik ... hoor.* (r. 18 en 19)
Wat is hier de betekenis van *hok*?
- A kleine kamer
 - B kleine opbergruimte
 - C kleine ruimte voor dieren
 - D kleine, slechte woning
- 13 Lees: *Ze ... meer.* (r. 27 en 28)
Wie zijn *ze* in regel 27?
- A de deskundigen op dit gebied
 - B de kinderen uit de klas van Vera
 - C de leerkrachten van Vera
 - D de ouders van Vera

Ga door op de volgende bladzijde.

**Let op: Hieronder staat nog een keer de tekst bij opgave 11 t/m 16.
Je hoeft dus niet terug te bladeren.**

1 Rare ruzie

2 "Wat hadden we nou afgesproken?", vroeg Vera's moeder onder het
3 eten. Vera kauwde stug door.
4 "We hadden afgesproken," ging haar moeder verder, "dat jij je kamer
5 nou eindelijk eens op zou ruimen, want het is een bende en dat
6 accepteer ik niet."
7 "We hebben niks afgesproken", zei Vera nog met halfvolle mond.
8 "Je zei dat mijn kamer opgeruimd moest worden. Dat is geen afspraak
9 maar een keihard bevel. En daar heb ik toevallig geen zin in."
10 "Maar zoals het nu is, kan het toch niet verdergaan?", zeurde haar
11 moeder door. "In zo'n troep kun je toch niet leven en je huiswerk
12 maken?"
13 "Dat bepaal ik zelf wel", zei Vera.
14 "Daar heb jij toch ook last van? Dat je je spullen en je boeken niet
15 meer kunt vinden in die puinzooi? Je Harry Potterboek bijvoorbeeld,
16 dat is nergens te vinden en ..."
17 "Harry Potter ligt in de vensterbank," zei Vera snel, "onder mijn roze
18 sokken. Ik weet heus de weg wel in mijn eigen hok, zolang jullie je er
19 niet mee bemoeien, hoor." Twee weken geleden had haar vader haar
20 kamer nog mooi behangen.
21 Vera's vader ruimde de borden alvast af zonder iets te zeggen.
22 "Wat heb je toch de laatste tijd?", begon haar moeder nu. "Vroeger
23 was er nog redelijk met je te praten. Maar nu je volwassen begint te
24 worden, ga je je steeds onvolwassener gedragen."
25 Tsja, wist Vera veel? Het kwam de laatste tijd steeds vaker voor dat
26 ze ruzie met haar ouders kreeg. Maar dat kon zij toch niet helpen?
27 Ze zeiden altijd dat je op de nieuwe school moest leren van je af te
28 bijten, maar als je dat thuis deed, mocht het opeens niet meer.
29 Dat was toch te gek voor woorden?
30 Haar vader haalde de toetjes uit de ijskast. "Ach Pauline," zei hij,
31 "weet je wat het is? Dat kind moet gewoon een beetje wennen nu ze
32 aan het puberen is. Een beetje gedoe hoort daar gewoon bij. Leuk is
33 het niet, maar het is niet anders."
34 "Begin jij nou ook al, Karel?", zei haar moeder kwaad.
35 "Ik wou alleen maar zeggen," zei haar vader, "dat ik ..."
36 "Bemoei je er niet mee!", riep Vera. "Dit is iets tussen mama en mij."
37 "Sorry hoor," zei haar vader weer, "ik wou alleen maar zeggen dat ..."
38 "Jou wordt niets gevraagd!", zei Vera beslist.
39 Nog nooit had ze hem zo verbluft zien kijken. Hij liet bijna haar toetje
40 uit zijn handen glijden. Hij keek naar zijn vrouw. Die kreeg spontaan
41 de slappe lach. "Jou wordt niets gevraagd, zegt ze. Hoe komt ze erop!
42 Die moet ik onthouden! Jou wordt niets gevraagd!" Ze kwam haast
43 niet meer bij van het lachen.
44 Vera zat er een beetje onhandig bij. Zo grappig was ze nou ook weer
45 niet geweest, of had ze nu iets stoms gezegd? Maar haar moeder
46 sloeg een arm om haar heen. "Je bent heus een schat", zei ze.
47 "Echt waar. Je bent alleen een beetje aan het veranderen. Geeft niet.
48 Moet kunnen. Komt allemaal goed."

- 14 Lees: *Dat ... woorden?* (r. 29)
Wat vindt Vera te gek voor woorden?
- A dat ze haar kamer moet opruimen
 - B dat ze thuis niet voor zichzelf mag opkomen
 - C dat ze zich onvolwassener gaat gedragen
 - D dat ze zo veel ruzie met haar ouders heeft
- 15 Lees: *Haar ... lachen.* (r. 30 t/m 43)
Hoe reageert de vader hier **vooral**?
- A boos
 - B spontaan
 - C stuntelig
 - D verbaasd
- 16 Lees: *"Jou ... gevraagd!"* (r. 38)
Wat bedoelt Vera hier?
- A Je moet je mond houden!
 - B Jij hebt niets over me te zeggen!
 - C Jij moet geen vragen stellen!
 - D Jouw vraag beantwoord ik niet!

Ga door op de volgende bladzijde.

1 Vogels op Schiphol opgepast voor de 'Horck'

2 *Amsterdam, 11 april 2008*

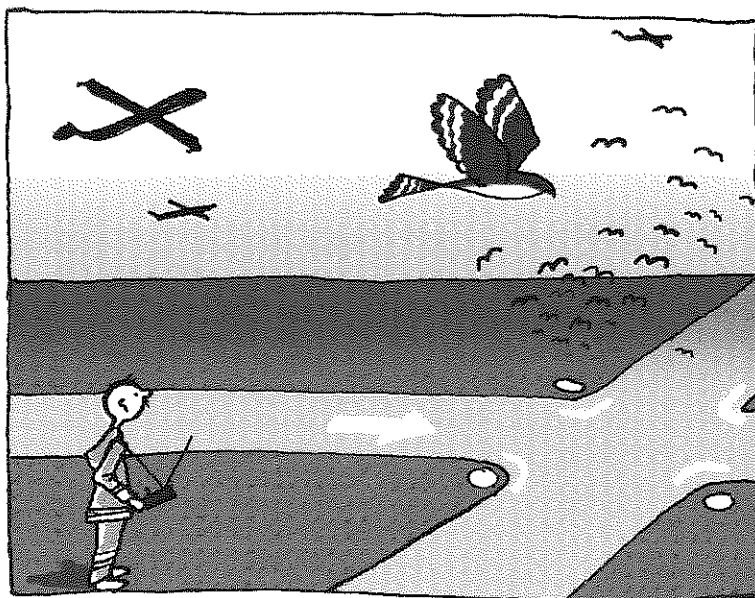
3 Rondom de luchthaven Schiphol vliegt sinds enkele weken een
4 wel heel bijzondere vogel door de lucht. De zogeheten 'Horck', een
5 elektrisch bestuurbare robotroofvogel, is het nieuwste middel om
6 vogels de stuipen op het lijf te jagen. Die kunnen namelijk veel
7 schade veroorzaken aan vliegtuigen.

8 De eerste resultaten zijn veelbelovend, aldus een woordvoester van
9 Schiphol. De vogel is een ontwerp van Robert Musters, een valkenier
10 uit Enschede. De luchthaven gebruikt de robotvogel de komende
11 maanden op proef.

12 Hoewel Musters niet te veel wil zeggen over de precieze werking
13 van zijn uitvinding, is wel bekend dat de robot zeker 70 kilometer per
14 uur vliegt. Het apparaat heeft verder vleugels van zo'n 50 centimeter
15 breed en meet van snavel tot staart 60 centimeter. Hij vliegt
16 bovendien op accu's en is gemaakt van piepschuim en pvc. Volgens
17 de ontwerper ziet de 'Horck' eruit als een echte roofvogel en gedraagt
18 hij zich ook zo.

19 De bediening van de vogelverschrikker doet Musters zelf. Mocht
20 Schiphol de uitvinding willen gebruiken, dan hebben mensen
21 hiervoor speciaal een opleiding nodig. "En dat is geen kinderspel",
22 aldus de zegsvrouw.

23 De luchthaven doet veel aan vogelverjaging, aangezien het gevaarlijk
24 kan zijn als een diertje in de motor van een vliegtuig terecht komt.
25 Bovendien geeft dat flinke schade. Volgens de woordvoester zijn er
26 24 uur per dag mensen in dienst om vogels af te schrikken. Dat doen
27 zij onder meer door rond te rijden in auto's met daarop luidsprekers
28 waaruit angstkreten klinken, of door te schieten met lichtkanonnen.

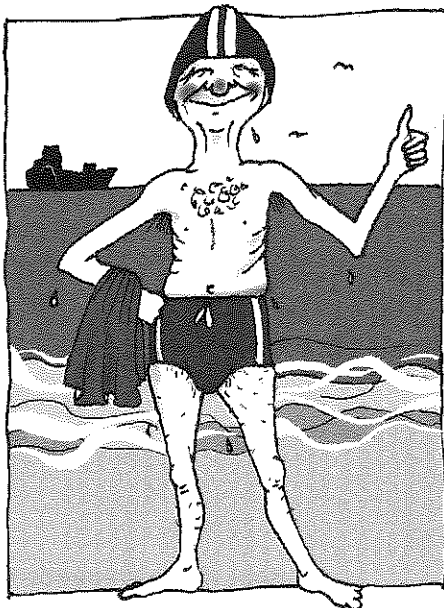

- 17 Wat doet de 'Horck'?
- A De 'Horck' brengt vogels schade toe.
 - B De 'Horck' jaagt op vogels.
 - C De 'Horck' laat vogels schrikken.
 - D De 'Horck' lokt de vogels weg.
- 18 Lees: *Hoewel ... pvc.* (r. 12 t/m 16)
De uitvinder van de 'Horck' wil niet veel informatie geven.
Welke informatie geeft hij **wel** in dit stukje?
- A informatie over het materiaal waarvan de 'Horck' is gemaakt
 - B informatie over hoe de 'Horck' aan zijn naam is gekomen
 - C informatie over hoelang de 'Horck' in de lucht blijft
 - D informatie over hoe de 'Horck' vogels verjaagt
- 19 Lees: *De ... komt.* (r. 23 en 24)
Welk woord had de schrijver ook kunnen gebruiken in plaats van aangezien?
- A als
 - B hoewel
 - C omdat
 - D waardoor
- 20 Wat is een van de redenen dat Schiphol de vogels verjaagt?
- A De vogels kunnen de radarbeelden verstoren.
 - B De vogels kunnen de vliegtuigen beschadigen.
 - C De vogels maken de piloten aan het schrikken.
 - D De vogels vervuilen het vliegveld.

Ga door op de volgende bladzijde.

1 Een duik in de ijskoude zee

2 En daar gaat-ie weer. Aanloop ... sprintje ... een sprong ... plons!
3 Ja hoor, daar ligt hij in het ijskoude zeewater. Mijn opa. "Het is
4 heerlijk!", zegt hij als hij eruit komt gerend. Maar hij rilt van top tot
5 teen en zijn lippen zien blauw. "Heel verfrissend!", zegt ie ook nog.
6 Nou, dat zal best, maar mij krijg je er mooi niet in!
7 Ik vind opa maar vreemd. Wie duikt er nou op 1 januari, midden in
8 de winter, de ijskoude zee in? Mijn opa doet het elk jaar. "Lekker
9 even alles van je afspoelen!", zegt hij dan. "Zodat ik het nieuwe jaar
10 fris kan beginnen!" En hij is niet de enige. Elk jaar doen duizenden
11 mensen mee aan een nieuwjaarsduik. Op 1 januari dus. Het begon
12 ooit in Canada: de 'Vancouver Polar Bear Swim Club' organiseert
13 daar al vanaf 1920 een nieuwjaarsduik. De eerste keer deden er maar
14 tien mensen mee; de rest van de wereld vond het een knettergek
15 idee. Tegenwoordig springen er bij die zwemclub in Vancouver elk
16 jaar meer dan tweeduizend mensen in de koude golven.
17 Maar da's nog niks vergeleken bij Nederland ... want hier is het
18 pas echt populair geworden! Nergens ter wereld nemen er zo veel
19 mensen een nieuwjaarsduik.
20 Mijn opa rijdt elk jaar naar een andere plek. "Ik wil ze allemaal een
21 keertje gehad hebben!", roept hij dan. Een paar jaar geleden deed hij
22 mee met de bekendste nieuwjaarsduik: die in Scheveningen.
23 Dit jaar ging hij naar de duik in Zandvoort. En de volgende keer wil hij
24 helemaal naar Texel, om bij Paal 9 of Paal 28 een duik te nemen!
25 En ik? Elk jaar rijd ik met hem mee. Met m'n zwembroek onder m'n
26 kleren. Elke keer neem ik me weer voor: dit jaar spring ik er ook in!
27 Maar als ik er dan eenmaal ben ... "Ik maak wel foto's!", roep ik dan.
28 Niet dat mijn opa het hoort, want die gooit zijn armen al in de lucht
29 en rent op de grijze golven af.
30 Volgens mij heeft hij nooit in de gaten dat ik helemaal niet meeren.
31 "Lekker hè?", zegt hij altijd terwijl hij zich afdroogt. Misschien ziet ie
32 zonder bril niet dat ik niet nat ben. "Volgend jaar wil ik trouwens eens
33 iets heel anders doen!", zei hij afgelopen jaar. "Een vakantie naar
34 de Witte Zee in Rusland! Weet je wat je daar kunt doen? IJssduiken!
35 Schijnt prachtig te zijn. En veilig hoor, want je hebt een touw om je
36 middel, zodat je het wak altijd weer terugvindt! Ga jij weer mee?"
37 Ik ril al bij het idee. Ik hoop maar dat opa het over een tijdje weer
38 vergeten is ...

- 21 Door wie is dit verhaal geschreven?
- A door de opa uit het verhaal
 - B door de vrouw van de opa
 - C door het kleinkind van de opa
 - D Dat wordt niet duidelijk.
- 22 Waar in de tekst geeft de ik-persoon zijn mening over de opa?
- A In: Ja ... opa. (r. 3)
 - B In: Maar ... blauw. (r. 4 en 5)
 - C In: Nou ... in! (r. 6)
 - D In: Ik ... in? (r. 7 en 8)
- 23 Lees: *Op 1 januari dus.* (r. 11)
Wat doet de schrijver hier?
- A Hij geeft een voorbeeld.
 - B Hij geeft nieuwe informatie.
 - C Hij maakt een grapje.
 - D Hij trekt een conclusie.
- 24 Lees: *Elk ... nieuwjaarsduik.* (r. 10 t/m 19)
Wat is waar volgens dit stukje?
- A In Canada doen maar weinig mensen mee aan nieuwjaarsduiken.
 - B In Nederland zijn nieuwjaarsduiken het populairst.
 - C Nieuwjaarsduiken komen alleen in Nederland en Canada voor.
 - D Tegenwoordig vindt niemand nieuwjaarsduiken nog een raar idee.
- 25 Lees: *En ... ben.* (r. 25 t/m 32)
Wat vindt de opa ervan dat de ik-persoon niet meedoet met de nieuwjaarsduik?
- A Hij geeft het geen aandacht.
 - B Hij is teleurgesteld.
 - C Hij verwijt het de ik-persoon.
 - D Hij vindt het onsportief.
- 26 Wat vindt de ik-persoon van het idee om te gaan ijsduiken in Rusland?
- A Het lijkt hem een gevaarlijke reis.
 - B Het lijkt hem een prachtige reis.
 - C Hij heeft er geen mening over.
 - D Hij hoopt dat het niet doorgaat.

Ga door op de volgende bladzijde.

1 Er zijn weinig mensen die weten hoe het voelt om in de ruimte
2 te eten of slapen. Kortom: hoe het is om er te leven. Deze keer in
3 Buitenaards: het leven in de ruimte.

4 *In een ruimteschip ben je gewichtsloos. Hoe is dat?*

5 "Leuk", zegt de Amerikaanse astronaut Mike Mullane. Hij vloog drie
6 keer met de spaceshuttle en vertelt: "Het is wel even wennen. Tijdens
7 mijn eerste missie wilde ik steeds met mijn voeten richting de vloer
8 zweven. Na een tijdje snappen je hersenen dat er geen boven en
9 onder meer is. Je kunt net zo goed met je voeten naar het plafond
10 zweven."

11 *Wat eten astronauten?*

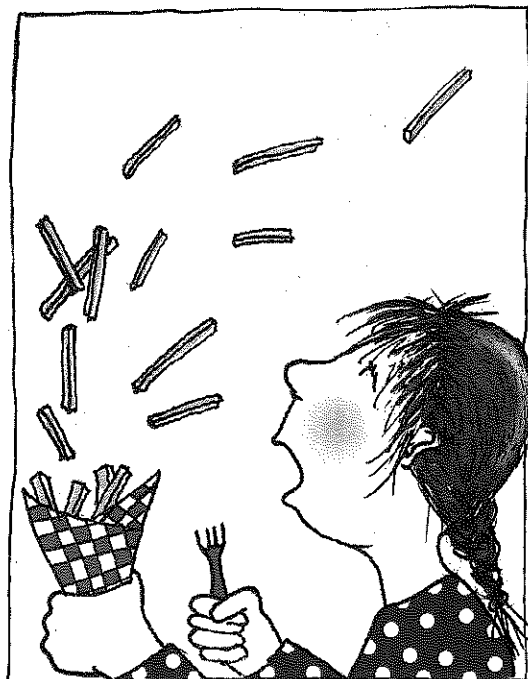
12 Je denkt misschien aan eten uit tubes als je het woord
13 'astronautenvoedsel' hoort. Die tijd is voorbij. Tegenwoordig krijgen
14 astronauten kant-en-klare maaltijden en gedroogd voedsel mee.
15 Ze krijgen ook spullen mee die je gewoon in de supermarkt koopt.
16 Denk aan koekjes, blikjes fruit of pindakaas. Zouden Nederlandse
17 astronauten ook een pak drop in hun ruimtepak stoppen?

18 *Is eten moeilijk in de ruimte?*

19 Het meeste eten is plakkerig genoeg om niet weg te zweven uit het
20 bakje. Je hoeft dus niet steeds achter een rondzwevende hap aan!
21 Bepaalde dingen zijn lastiger. Een boterham smeren is niet handig,
22 omdat er binnen de kortste keren kruimeltjes om je heen hangen.
23 Astronauten eten liever tortilla's. Ook zout of peper op je eten
24 strooien levert problemen op. Wil je je eten toch op smaak brengen?
25 De oplossing: kleine knijpflesjes met water, waar zout of peper in zit.

26 *Hoe slapen astronauten?*

27 Gewoon liggen kan niet als je gewichtsloos bent. Kun je zwevend
28 slapen? Je zou steeds wakker worden als je tegen de spaceshuttle
29 of een andere astronaut opbotst. Daarom hebben astronauten
30 slaapzakken, die aan de wanden van het ruimtevaartuig vastgemaakt
31 worden. Bij sommige reizen zijn er slaaphokjes met schuifdeuren.
32 Kun je rustig slapen zonder dat je last van je werkende collega's hebt.

- 27 *Dat is niet zo handig.*
Waar past deze zin het **best**?
- A Achter: ... is. (r. 9)
 - B Achter: ... mee. (r. 14)
 - C Achter: ... tortilla's. (r. 23)
 - D Achter: ... slapen? (r. 28)
- 28 In welke zin maakt de schrijver een grapje?
- A In: Je ... zweven. (r. 9 en 10)
 - B In: Zouden ... stoppen? (r. 16 en 17)
 - C In: Het ... bakje. (r. 19 en 20)
 - D In: Je ... opbotst. (r. 28 en 29)
- 29 Lees: *Tijdens ... zweven.* (r. 6 t/m 8)
En: *Na ... is.* (r. 8 en 9)
Met welk woord had de tweede zin ook kunnen beginnen?
- A Dus na een tijdje snappen je hersenen dat er geen boven en onder meer is.
 - B Maar na een tijdje snappen je hersenen dat er geen boven en onder meer is.
 - C Trouwens, na een tijdje snappen je hersenen dat er geen boven en onder meer is.
 - D Want na een tijdje snappen je hersenen dat er geen boven en onder meer is.
- 30 Wat eten astronauten tegenwoordig zeker niet volgens de schrijver?
- A gedroogd voedsel
 - B gewone potjes uit de supermarkt
 - C kant-en-klare maaltijden
 - D voedsel uit een tube

Primair onderwijs

Cito Volgsysteem (LOVS)

Begrijpend lezen

Opgavenboekje B8/M8 Vervolg 1

Cito

Amsterdamseweg 13
Postbus 1034
6801 MG Arnhem
T (026) 352 11 11
F (026) 352 13 56
www.cito.nl

Klantenservice

T (026) 352 11 11
F (026) 352 11 35
klantenservice@cito.nl

Artikelnummer: 60298

Fotografie: Ron Steemers

© Cito B.V. Arnhem (2010)

